MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 29 października 2026 r.

Poz. 1053

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 22 października 2026 r.

w sprawie upamiętnienia księdza Stanisława Stojałowskiego

W przypadającą w 2026 roku 115. rocznicę śmierci księdza Stanisława Stojałowskiego – duchownego katolickiego, polityka, publicysty oraz jednego z głównych prekursorów ruchu ludowego i chrześcijańsko-społecznego w Polsce – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w uznaniu wybitnych zasług oddaje hołd Jego pamięci.

Ksiądz Stanisław Stojałowski, urodzony 14 maja 1845 roku w Zniesieniu koło Lwowa, zmarły 23 października 1911 roku w Krakowie, poświęcił życie walce o godność, oświatę i prawa polityczne najuboższych warstw społecznych. Jako wieloletni wydawca pism, w szczególności takich jak „Wieniec" i „Pszczółka", uczynił z prasy potężne narzędzie edukacji obywatelskiej. Dążył przy tym do przekształcenia galicyjskiego chłopa w światłego patriotę. Wykorzystywał hasła solidaryzmu i łączył polskość z wiarą, czym przyczynił się do włączenia ludu wiejskiego w nowoczesne życie narodowe.

Jego działalność wykraczała daleko poza publicystykę i duszpasterstwo. Był charyzmatycznym i niestrudzonym organizatorem życia społecznego – inicjował powstawanie chłopskich kółek rolniczych i robotniczych związków zawodowych. Odważnie wprowadzał lud na arenę polityczną, czego konsekwencją było założenie w 1896 roku Stronnictwa Chrześcijańsko-Ludowego. Jako wieloletni poseł na Sejm Krajowy Galicji i poseł do parlamentu austriackiego niezłomnie upominał się o sprawiedliwość społeczną, powszechne i bezpłatne szkolnictwo oraz reformy rolne. W ostatnich latach życia zbliżył się do obozu Narodowej Demokracji, podejmując współpracę polityczną z jej przedstawicielami i łącząc działalność na rzecz praw ludu z dążeniem do umacniania polskiej świadomości narodowej.

Szczególną i niezwykle ważną kartę w Jego życiorysie stanowi praca na rzecz polskości na pograniczu Śląska Cieszyńskiego i Galicji, a zwłaszcza Bielska i Białej. Zwieńczeniem tych starań było otwarcie w 1902 roku Domu Polskiego w Bielsku. Obecnie obchodzimy 124. rocznicę jego powstania. Gmach ten stał się szańcem narodowym, skutecznie integrującym polskich robotników i rzemieślników oraz przeciwstawiającym się postępującej germanizacji.

Za bezkompromisową postawę, obronę praw ludu i nieustępliwość w walce o narodową tożsamość ksiądz Stojałowski zapłacił wysoką cenę. Przez austriackie władze państwowe był więziony 27 razy. Spędził w aresztach łącznie 9 lat. Doświadczył również bolesnych konfliktów z hierarchią kościelną, zakończonych ostatecznie zdjęciem nałożonych kar. Nie stracił przy tym głębokiej wiary i przekonania, że działa w imię wartości chrześcijańskich.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przypominając w rocznicę Jego śmierci postać tego wybitnego „pedagoga narodowego", który obudził polski lud do czynnego udziału w historii, wyraża najwyższe uznanie dla Jego pracy społecznej, oświatowej i politycznej. Ksiądz Stanisław Stojałowski na zawsze pozostanie w pamięci jako ten, który walczył o należne miejsce najuboższych w społeczeństwie i narodzie.

Marszałek Sejmu: *W. Czarzasty*